

# KAYPAK MÜSLÜMANI DİNDEN ÇIKARAN YAĞLI KETE

23 Eylül 2025

Yıldırım Koç

Kapitalizme karşı olmamın nedenlerinden birisi de insanlarda yarattığı bencillik, para hırsı, gösterişçi tüketim, başkalarının kafalarına basa basa yükselme çabası.

Anadolu'nun çok güzel gelenekleri vardır. Gösterişten uzak sade yaşama, israftan kaçınma, komşu hatırı, dostluk, imece gibi. Kapitalizm bunları ciddi biçimde tahrip etti.

Kapitalizmin bu olumsuz etkilerini ne yazık ki bazı sendikacılar da görmek mümkün.

Sayıları çok az olsa da, bazı sendikacılar, işçinin ve memurun ödediği aidatı, üyelerinin ortak çıkarlarını koruma ve geliştirmede kullanmak yerine ya israf ediyor ya da kendi çıkarları için kullanıyor. Ayrıca, çeşitli yollarla işverenlerden para alıp onların çıkarlarına hizmet edenler de var. Para düşkünlüğü, ahlaki değerlerimizi ve sendikal ahlakı tahrip ediyor. Böyle olunca da çok az sayıdaki sendikacının paracılığı, sendikalara duyulan güveni ve sendikaların itibarını ayaklar altına alıyor.

Eğer Anadolu'nun sade yaşama geleneğinden koparsanız, malların esiri oluyorsunuz. Mutlaka arabanız olacak. Arabanızın markası ve modelini güncelleyeceksiniz. Marka giyeceksiniz. Hele kadın konusunda zaafınız varsa ve benim "pis zampara" diye nitelendirdiğim gruptaysanız, para hiç yetmez. Pavyon alışkanlığı olanlar için de durum aynı. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün. Ancak böyle yaşayacaksanız, buna uygun bir gelirinizin olması gerekiyor.

Sendikacıysanız, bu gelir, sendikanın genel kurulunda belirleniyor. Eğer sendikanın genel kurulunda belirlenen gelir, öykündüğünüz gösterişçi tüketime, yabancı kadınlara para harcamaya, pavyona, vb. yetmiyorsa, sizi üye tabanınızdan koparıp hayalinizdeki dünyaya götüremiyorsa, o zaman ahlak dışı yollara başvuruyorsunuz.

Eğer ar damarınız bir kez çatlırsa, bunu çok iyi gözlemleyen ve kavrayan işverenler, hemen gereken adımları atıyor ve sizi kontrol altına alacak "iyi niyetli, dostça" girişimlerde bulunuyor. En yaygın "dostluk" göstergesi de "ödünç para" oluyor. Tabii, eğer yola gelir, işverenlerin taleplerine uygun hareket ederseniz, bu "ödünç para"nın geri ödenmesi de gerekmiyor.

Paranın insanları yoldan çıkarması konusunda Aşık Seyrani'nin çok sevdiğim bir dörtlüğü var.

Aşık Seyrani (asıl adı, Mehmet), Kayseri'nin Develi ilçesinde (o zamanki adıyla, Everek) 1800 yılında doğmuş, epeyce bir süre İstanbul'da yaşayıp 1866 yılında Develi'de ölmüş bir ozan. Aşık Seyrani şöyle demiş:

Ey Seyrani var mı sözün hatası,  
Bulunmaz dünyanın elbet ötesi,  
**Ermeni'nin Rum'un yağlı ketesi,**  
**Kaypak müslümanı dinden çıkarır.**

"Kete," mutlaka biliyorsunuzdur, bir tür çörek. Herhalde yağlı çörek o yıllarda pek makbûlmüş.

Günümüzün "yağlı kete"si paranın çeşitli biçimleri. Döviz de olabilir, altın da, Türk Lirası da. İşverenin bazı olanaklarından yararlanmak da "yağlı kete" olabilir. Seyrani günümüzde

yaşasa ve sayıları çok az olsa da bazı sendikacıların işverenlerden aldıkları avantajları duysaydı, şöyle derdi: İşverenin dövizini altını, kaypak sendikacıyı yoldan çıkarır.

Anadolu’da “para alan buyruk alır”, “yabancıнын parasını alan, onun kılıcını sallar” denir. Azerbaycan’da da “Hıristiyanın çöreğı diz üstünde” diyorlarmış. Azericede “çörek” ekmek demek. Sana ekmek verirler, ama önce diz çöktürürler. Mossad’ın da bir sözü varmış. “Para verin; parayı alan bir gün nasıl olsa onun karşılığını ödeyeceğini bilerek parayı almıştır,” derlermiş.

Siz siz olun, yağlı kete karşılığında dinden çıkmayın, kötü yola düşmeyin.